



BADANIA I ANALIZY PRZYRODNICZE  
FIRMA "CYGNUS"  
STANISŁAW CZYŻ  
ul. Krakowska 27; 32-340 Wolbrom  
tel. 668 839 528; cygcyg@wp.pl

**Stanisław Czyż**

**OPINIA O GNIEZDZENIU SIĘ PTAKÓW I WYSTĘPOWANIU  
NIETOPERZY W BUDYNKU MIEJSKIEGO PRZEDSZKOŁA NR 9 PRZY  
UL. SABINOWSKA 81/83 W CZĘSTOCHOWIE W KTÓRYM BĘDĄ  
WYKONYWANE PRACE TERMOMODERNIZACYJNE ORAZ O  
WYMAGANYCH KOMPENSATACH PRZYRODNICZYCH**

FIRMA HANDLOWO-USŁUGOWA  
Stanisław Czyż  
**"CYGNUS"**  
ul. Krakowska 27, 32-340 Wolbrom  
NIP 574-147-43-14 cygcyg@wp.pl  
22.01.2022

Stanisław Czyż  
WŁAŚCICIEL FIRMY

Jaroszowiec, styczeń 2022

Ekspertyza ornitologiczna/chiropterologiczna				KARTA KONTROLI OBIEKTU - wypełnić pismem drukowanym																	
imię, nazwisko eksperta		STANISŁAW CZYZ																			
nazwa obiektu		BUDYNEK PRZEDSZKOLA																			
adres obiektu - kod poczt.		miejscowość		ulica		nr domu															
42-200		CZĘSTOCHOWA		SABINOWSKA		81/83															
właściciel obiektu - nazwa, adres		GMINA MIASTO CZĘSTOCHOWA UL. ŚLA, SKA 11/13 42-200 CZĘSTOCHOWA																			
osoba ze strony właściciela do kontaktów - imię, nazwisko				tel.		e-mail															
zarządzający obiektem - nazwa, adres		DYREKTA MIEJSKIEGO PRZEDSZKOLA NR 9 UL. SABINOWSKA 81/83, 42-200 CZĘSTOCHOWA																			
osoba ze strony zarządzającego do kontaktów				tel.		e-mail															
mgr BEATA WYDERKA - DYREKTOR				34 365 81 30																	
firma wykonująca prace remontowo-budowlane obiektu - nazwa, adres		BRAU INFORMACJI																			
osoba ze strony firmy rem. do kontaktów				tel.		e-mail															
data kontroli obiektu		godz. od		godz. do		temperatura powietrza															
22.01.2022		9 <sup>00</sup>		11 <sup>30</sup>																	
						słonecznie zachmurzenie: całkowite częściowe															
						opady - brak - przelotne - ciągłe															
						wiatr - brak - słaby - silny															
typ obiektu		blok z wielkiej płyty		budynek wielorodzinny w innej technologii		budynek jednorodzinny															
inne - opis						budynek biurowy															
budynek przemysłowy																					
Dane budynku		liczba kondygnacji		wysokość budynku w m		długość w m															
		2		8,0		30,0															
						szerokość w m															
						12,5															
						czy jest stropodach tak/nie															
						TAK															
						ocieplenie stropodachu - brak - płyty z wełny mineral. - granulat wełny miner. - granulat styropianowy - fibra celulozowa															
						BRAU															
						dostęp do stropodachu - brak - z szybu na dach - z dachu															
						Z DACHU															
Dane stropodachu/strychu		typ stropodachu - jednospadowy - dwuspadowy do środka - dwuspadowy na zewnątrz		wysokość stropodachu - najwyższa w cm		wysokość stropodachu - wzdłuż osi środkowej budynku															
						najniższa wysokość od strony - pn - wsch - pd - zach															
						ściany stropodachu wykonane z: - płyty betonowej - cegły															
						średnica otworów wentylac. [mm]															
						wysokość otworów od podłogi stropod.															
						~50															
pojedynczy segment 1																					
segment 2																					
segment 3																					
segment 4																					
Dane o liczbie otworów stropod./strych.		I. otworów wentylacyjnych w stropodachu				I. otworów otwartych				I. otworów zamkniętych				I. otworów zamkniętych co najmniej od 2 lat				szacowana I. otworów zajętych przez ptaki			
		pn wsch pd zach				pn wsch pd zach				pn wsch pd zach				pn wsch pd zach				pn wsch pd zach			
pojedynczy segment 1		~ 7 - 8				~ 7 - 8				~ 0 - 0				~ 0 - 0				~ 5 - 7			
segment 2																					
segment 3																					
segment 4																					
Dane o liczbie innych miejsc lęgowych		I. szczelin i innych nisz w elewacji				I. szczelin niebezpiecznych dla ptaków				I. nisz gniazdowych gołębi miejskich				I. gniazd oknówek na elewacji				- budki dla ptaków *pojedyncze dla par			
		pn wsch pd zach				pn wsch pd zach				pn wsch pd zach				pn wsch pd zach				pn wsch pd zach			
pojedynczy segment 1		3 - 1 -				BRAU				BRAU				BRAU				7 3 - -			
segment 2																					
segment 3																					
segment 4																					

Gatunki zwierząt zasiedlające budynek	jerzyk				wróbel domowy				gołąb miejski				jaskółka oknówka				kawka			
	liczba par				liczba par				liczba par				liczba par				liczba par			
	stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana	
	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach
pojedynczy segment 1	3	5	1	7																
segment 2																				
segment 3																				
segment 4																				

Gatunki ptaków zwierząt zasiedlające budynek	szpak				pustulka				.....				.....				nietoperze			
	liczba par				liczba par				liczba par				liczba par				liczba osobników			
	stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana		stwierdzona		szacowana	
	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach
pojedynczy segment 1																				
segment 2																				
segment 3																				
segment 4																				

BRAK ZEWNĘTRZNYCH ŚLADÓW OBECNOŚCI

Zalecane liczby budek do umieszczenia na remontowanym budynku	jerzyk				kawka				pustulka				.....				nietoperze			
	liczba par				liczba par				liczba par				liczba par				liczba par			
	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach
pojedynczy segment 1	-	3*	-	5*																
segment 2																				
segment 3																				
segment 4																				

Zalecane liczby budek do umieszczenia na sąsiednich budynkach lub drzewach	jerzyk				kawka				pustulka				wróbel domowy				.....			
	liczba par				liczba par				liczba par				liczba par				liczba par			
	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach	pn	wsch	pd	zach
pojedynczy budynek nr 1																				
budynek nr 2																				
budynek nr 3																				
budynek nr 4																				
drzewo nr 1																				
drzewo nr 2																				

Opis planowanych/ prowadzonych prac remontowo-budowlanych	ocieplenie elewacji:	ocieplenie stropodachu:	przebudowa budynku	rusztowania:	otwory do stropodachu:	szczeliny w elewacji:
	planowane	- dopiero rozpoczęto - zaawansowan. w połowie - kończone - zakończzone	- dopiero rozpoczęto - zaawansow. w połowie - kończone - zakończzone	- dopiero rozpoczęto - zaawansowana w połowie - kończona - zakończona	- stawiane - ustawione - rozbierane - zdemontowane grubość ocieplenia ścian:	- otwarte - w trakcie zamykania - zamknięte
	ocieplenie elewacji	ocieplenie stropodachu	przebudowa budynku	ustawienie rusztowań	zaślepienie otworów	zamknięcie szczelin
Wyniki kontroli stropodachu	skontrolowano: - cały stropod. - część stropod. - ok. % pow.	- nieocieplony - ocieplony: - płytami z wełny mineralnej - granulatem wełny mineralnej - granulatem styropianu - fibłą celulozową	brak czynnych gniazd (jaj, piskląt, inkubujących ptaków dorosłych)	są gniazda z poprzedniego sezonu - ile ..... gat. ptaków:	są czynne gniazda - ile ..... gat. ptaków:	



**Fot. 1.** Częstochowa, ul. Sabinowska 81/83, budynek Miejskiego Przedszkola nr 9 - widok z góry. Usytuowanie budynku względem kierunku północnego.



**Fot. 2.** Częstochowa, ul. Sabinowska 81/83, budynek Miejskiego Przedszkola nr 9 – elewacja zachodnia. Oznaczono otwory wentylacyjne prowadzące w obszar stropodachu który jest dogodnym miejscem lęgowym dla **jerzyków** *Apus apus* (fot. z dn. 22.01.2022 - S. Czyż)



**Fot. 3.** Częstochowa, ul. Sabinowska 81/83, budynek Miejskiego Przedszkola nr 9 – elewacja północna fragment I. Oznaczono szczeliny pod parapetami okiennymi będące dogodnymi miejscami lęgowymi dla **jerzyków** *Apus apus*. Widoczne również pojedyncze budki lęgowe dla jerzyków w liczbie 7 szt. zamontowane z inicjatywy Stowarzyszenia „Jerzyk w Dzielnicy Stradom” (fot. z dn. 22.01.2022 - S. Czyż)



**Fot. 4.** Częstochowa, ul. Sabinowska 81/83, budynek Miejskiego Przedszkola nr 9 – fragment elewacji północnej. Zbliżenie na szczeliny pod parapetami okiennymi oznaczone na fot. 3. będące dogodnymi miejscami lęgowymi dla **jerzyków** *Apus apus*. (fot. z dn. 22.01.2022 - S. Czyż)



**Fot. 5.** Częstochowa, ul. Sabinowska 81/83, budynek Miejskiego Przedszkola nr 9 – fragment elewacji północnej. Zbliżenie na szczeliny pod parapetami okiennymi oznaczone na fot. 3. będące dogodnymi miejscami lęgowymi dla **jerzyków** *Apus apus*. (fot. z dn. 22.01.2022 - S. Czyż)



**Fot. 6.** Częstochowa, ul. Sabinowska 81/83, budynek Miejskiego Przedszkola nr 9 – elewacja północna fragment II (fot. z dn. 22.01.2022 - S. Czyż)



**Fot. 7.** Częstochowa, ul. Sabinowska 81/83, budynek Miejskiego Przedszkola nr 9 – elewacja północna fragment III (fot. z dn. 22.01.2022 - S. Czyż)



**Fot. 8.** Częstochowa, ul. Sabinowska 81/83, budynek Miejskiego Przedszkola nr 9 – elewacja zachodnia. Oznaczono otwory wentylacyjne prowadzące w obszar stropodachu który jest dogodnym miejscem lęgowym dla **jerzyków** Apus apus. Widoczne również pojedyncze budki lęgowe dla jerzyków w liczbie 3 szt. zamontowane z inicjatywy Stowarzyszenia „Jerzyk w Dzielnicy Stradom” (fot. z dn. 22.01.2022 - S. Czyż)



**Fot. 9.** Częstochowa, ul. Sabinowska 81/83, budynek Miejskiego Przedszkola nr 9 – elewacja południowa fragment I. Oznaczono szczeliny pod parapetem okiennym będące dogodnymi miejscami lęgowymi dla **jerzyków** *Apus apus*. (fot. z dn. 22.01.2022 - S. Czyż)



**Fot. 10.** Częstochowa, ul. Sabinowska 81/83, budynek Miejskiego Przedszkola nr 9 – fragment elewacji południowej. Zbliżenie na szczeliny pod parapetem okiennym oznaczone na fot. 9. będące dogodnymi miejscami lęgowymi dla **jerzyków** *Apus apus*. (fot. z dn. 22.01.2022 - S. Czyż)



**Fot. 11.** Częstochowa, ul. Sabinowska 81/83, budynek Miejskiego Przedszkola nr 9 – elewacja południowa fragment II (fot. z dn. 22.01.2022 - S. Czyż)



**Fot.12.** Częstochowa, ul. Sabinowska 81/83, budynek Miejskiego Przedszkola nr 9 – elewacja południowa fragment III (fot. z dn. 22.01.2022 - S. Czyż)

# Protokół kontroli obiektu

1. Nazwa zarządcy

**Dyrekcja Miejskiego Przedszkola nr 9 ul. Sabinowska 81/83, 42-200 Częstochowa**

2. Adres obiektu

**ul. Sabinowska 81/83, 42-200 Częstochowa**

3. Imię nazwisko eksperta, tel. kontaktowy, e-mail,

**Stanisław Czyż, tel. 668839528, e-mail: cygcyg@wp.pl**

4. Data/daty kontroli:

**22.01.2022**

5. Opis zastanej sytuacji

**Obiekt - nieremontowany**

a) planowany termin rozpoczęcia i zakończenia remontu – **2022-2023**

b) zakres planowanego remontu (ocieplanie ścian, stropodachu, zamknięcie otworów wentylacyjnych, okienek w stropodachu, strychu):

**ocieplenie ścian zewnętrznych i stropodachu**

c) liczba dokładnie ustalonych miejsc lęgowych/rozrodczych jakie będą utracone w wyniku prac remontowo-budowlanych - osobno dla poszczególnych gatunków ptaków i nietoperzy:

**ustalenie dokładnej ilości miejsc lęgowych było niemożliwe z uwagi na przeprowadzenie kontroli poza zasadniczym okresem lęgowym/rozrodczym**

d) liczba potencjalnych miejsc lęgowych/rozrodczych jakie będą utracone w wyniku prac remontowo-budowlanych - osobno dla poszczególnych gatunków ptaków i nietoperzy:

**jerzyk *Apus apus* – 16 (szczeliny pod parapetami oraz stropodach)**

**nietoperze - nie stwierdzono śladów obecności przy szczelinach i otworach**

e) liczba miejsc niebezpiecznych dla ptaków, do których dostęp musi zostać zamknięty jak szczeliny wokół rynien, niebezpieczne przewężenia konstrukcyjne itp. (podać liczbę i opisać):

**brak**

f) informacje na temat planowanych w czasie remontu zmianach konstrukcyjnych jak wymiana rynien, zmiany w elewacji, inne zmiany, które mogą stwarzać nowe niebezpieczeństwo dla ptaków (wymienić, wskazać lokalizację w budynku i sugerowane sposoby zabezpieczenia tak by nie stanowiły niebezpieczeństwa dla ptaków i nietoperzy)

**nie przewiduje się**

g) liczba otworów w stropodachu: **łącznie 15; wszystkie otwarte**

h) liczba otwartych okienek do strychu: **brak**

i) występowanie gołębi miejskich w stropodachu lub na strychu czy w innych niszach (opisać):

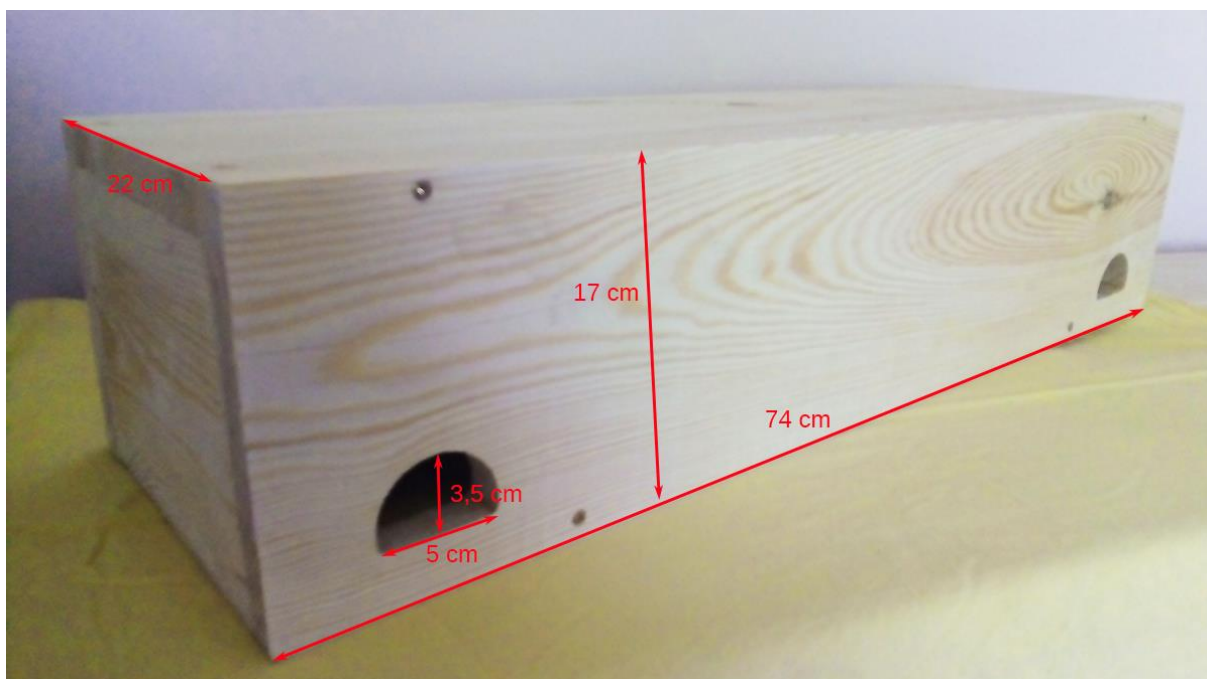
**nie stwierdzono**

6. Wnioski z kontroli:

**można wydać zezwolenie na podjęcie prac remontowo-budowlanych.**

Warunki wydania zezwolenia na podjęcie prac remontowo-budowlanych:

1. Budynek jest dogodnym siedliskiem lęgowym dla **jerzyka** *Apus apus*,
2. Inwestor powinien wystąpić do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach z wnioskiem o wydanie zezwolenia na odstępstwa od zakazów określonych w Ustawie o ochronie przyrody. Wzór wniosku pod linkiem <https://www.gov.pl/attachment/28b6cf94-320e-47f8-9399-59b658b41372>
3. **Do 10.04.2021 roku należy zabezpieczyć trwale wszystkie otwory wentylacyjne w stropodachu oraz wskazane szczeliny pod parapetami okiennymi. Nie zabezpieczenie otworów i szczelin we wskazanym terminie spowoduje zajęcie ich przez ptaki a co za tym, idzie rozpoczęcie prac termomodernizacyjnych na elewacjach będzie możliwe dopiero po zakończeniu sezonu lęgowego czyli nie wcześniej niż po 15 sierpnia.**
4. Prace termomodernizacyjne powinny być prowadzone pod nadzorem ornitologicznym. W przypadku stwierdzenia przez ornitologa zasiedlenia budek lęgowych przez ptaki prace na elewacji będzie można prowadzić w odległości nie mniejszej niż 4 metry od zajętej budki (tak aby nie płoszyć ptaków). **Jerzyki przylatują na miejsca lęgowe z początkiem maja co powinno być wzięte pod uwagę przy planowaniu kolejności prac na poszczególnych elewacjach**
5. Istniejące budki lęgowe zamontowane z inicjatywy Stowarzyszenia „Jerzyk w Dzielnicy Stradom”, które mają na celu zwiększenie liczebności lokalnej populacji jerzyków, powinny być wmontowane w warstwę dociepleniową
6. W ramach kompensaty przyrodniczej **należy zamontować na elewacjach:**
  - **wschodniej 3 podwójne budki lęgowe typu „jerzyk”**
  - **zachodniej 5 podwójnych budek lęgowych typu „jerzyk”** Zalecane miejsca montażu budek pokazano na fot. 13, 14.
7. Budki lęgowe powinny być zabezpieczone przed działaniem czynników atmosferycznych (głównie opadów). Zaleca się aby budki były mocowane do ścian budynku przed nałożeniem warstwy izolacyjnej styropianu. „Wpuszczenie” budek w warstwę izolacyjną sprawia, że budki są bardziej stabilne i trwałe. Budki mogą być malowane na zewnątrz zgodnie z zaprojektowaną kolorystyką budynku.
8. Wygląd oraz wymiary budki lęgowej dla jerzyków pokazano na ryc. 1. Należy pamiętać by w połowie długości budki podwójnej znajdowała się pełna ścianka dzieląca budkę na dwie nisze gniazdowe. Oczywiście każda nisza musi mieć swój otwór wlotowy.
9. Budki lęgowe powinny być wykonane starannie, dlatego należy rozważyć możliwości zakupu budek u profesjonalnych wykonawców niż wykonywać je we własnym zakresie. Muszą być szczelne, bez szczelin.



**Ryc. 1.** Wymiary oraz wygląd podwójnej budki lęgowej dla jerzyków.



**Fot. 13.** Zalecane miejsca montażu 5 podwójnych budek lęgowych dla jerzyków na elewacji zachodniej budynku Miejskiego Przedszkola nr 9 przy ul. Sabinowskiej 81/83 w Częstochowie w ramach kompensaty przyrodniczej.



**Fot. 14.** Zalecane miejsca montażu 3 podwójnych budek lęgowych dla jerzyków na elewacji wschodniej budynku Miejskiego Przedszkola nr 9 przy ul. Sabinowskiej 81/83 w Częstochowie w ramach kompensaty przyrodniczej.

Jaroszowiec, 22.01.2022

Hausner-Pepr

## Uwarunkowania prawne

Regulacje prawne odnoszące się do ochrony ptaków i nietoperzy zasiedlających obiekty budowlane zawarte są w wielu aktach prawnych, w tym: w Ustawie o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 roku i Rozporządzeniu do tej ustawy z 16 grudnia 2016 r., Ustawie Prawo ochrony środowiska z 27 kwietnia 2001 r., Ustawie o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie z 13 kwietnia 2007 r., Ustawie o ochronie zwierząt z 21 sierpnia 1997 r. i jej nowelizacji z 16 września 2011 r. o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, ustawie Prawo budowlane z 7 lipca 1994 r.

### **Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U z 2016 r. poz. 2183)**

Na podstawie art. 49 ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2016 r. poz. 2134) zarządza się, co następuje:

§ 8 pkt. 1. W stosunku do dziko występujących ptaków należących do gatunków, o których mowa w lp. 479 w załączniku nr 1 do rozporządzenia, wprowadza się następujące zakazy:

- 1) umyślnego zabijania;
- 2) umyślnego okaleczania i chwytania;
- 3) umyślnego niszczenia ich jaj
- 6) niszczenia, usuwania lub uszkodzania gniazd;
- 8) umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych;

§ 9. Wprowadza się następujące odstępstwa od zakazów:

- 1) zakaz usuwania gniazd, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 8 oraz w § 8 ust. 1 pkt 6, nie dotyczy usuwania od dnia 16 października do końca lutego gniazd z budek dla ptaków i ssaków;
- 2) zakaz usuwania gniazd, o których mowa w § 6 ust. 1 pkt 8 oraz w § 8 ust. 1 pkt 6, nie dotyczy usuwania od dnia 16 października do końca lutego gniazd ptasich z obiektów budowlanych i terenów zieleni, jeżeli wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne;

§ 10. W stosunku do gatunków zwierząt objętych ochroną ścisłą oraz częściową, o których mowa w lp.1-478 i 480-592 w załączniku nr 1 oraz w lp. 1-210 w załączniku nr 2 do rozporządzenia stosuje się następujące sposoby ochrony:

1. inwentaryzowanie, ocena stanu zachowania, monitorowanie stanowisk, siedlisk, ostoi i populacji zwierząt oraz prowadzenie i udostępnianie baz danych dotyczących ich stanowisk i ostoi;
2. zabezpieczenie ostoi, stanowisk i siedlisk zwierząt przed zagrożeniami zewnętrznymi;
3. ustalanie stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu lub regularnego przebywania gatunków;
4. wykonywanie zabiegów ochronnych utrzymujących właściwy stan populacji lub siedlisk zwierząt polegających na:
  - g) budowie sztucznych miejsc lęgowych, wodopojów,
  - h) dostosowaniu sposobów i terminów wykonywania prac agrotechnicznych, leśnych, rybackich, budowlanych (w tym hydrotechnicznych), remontowych i innych, tak aby zminimalizować ich wpływ na zwierzęta i ich siedliska